

**OBSZARY WYMAGANEJ WIEDZY, ZAKRES OCZEKIWANYCH UMIEJĘTNOŚCI I WYKAZ POMOCNEJ
LITERATURY NA POSZCZEGÓLNYCH STOPNIACH WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU JĘZYKA
HISZPAŃSKIEGO
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
w roku szkolnym 2023/2024**

I

**Temat wiodący – hasło konkursu:
„Mente sana en cuerpo sano” – „W zdrowym ciele zdrowy duch”**

II

Zakres wiedzy wymaganej od uczestników na poszczególnych stopniach konkursu

1. W konkursie obowiązuje zakres wiedzy określony w podstawie programowej dla kształcenia ogólnego z języków obcych nowożytnych w szkole podstawowej (poziom II.2), zawartej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.) <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20170000356> poszerzony o treści wykraczające poza podstawę programową, wskazane w niniejszym opracowaniu.
2. Za standard poprawności językowej uznaje się europejską wersję języka hiszpańskiego. Podstawą do sprawdzenia poprawności językowej (słowa, wyrażenia) jest *Diccionario de la Real Academia Española*, dla poprawności gramatycznej - *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid 2009, RAE.

Stopień szkolny, rejonowy i wojewódzki

A. Materiał leksykalny:

- 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, uczucia i emocje, zainteresowania, cechy charakteru*);
- 2) miejsce zamieszkania (dom i jego okolica, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, prace domowe);
- 3) edukacja (szkoła i jej pomieszczenia, przybory szkolne*, przedmioty nauczania, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne*, plany na przyszłość*);
- 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy, wady i zalety wybranych profesji*);
- 5) życie prywatne- rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, obowiązki domowe*, styl życia młodzieży w Polsce i Hiszpanii*, święta i uroczystości rodzinne, określanie czasu);
- 6) żywność (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne, zdrowe odżywianie*, przepisy kulinarne*);

- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, budowa użyteczności publicznej, środki płatnicze, np. bank, poczta*);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze, media, tradycje i zwyczaje);
- 10) sport (np. popularne dyscypliny sportu, obiekty* i sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sporty wyczynowe i ekstremalne*);
- 11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, porady*, zdrowy tryb życia*);
- 12) technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, technologie informacyjne i środki masowego przekazu);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego*);

B. Elementy wiedzy o Hiszpanii*:

- 1) Podział administracyjny Hiszpanii (wspólnoty autonomiczne ze stolicami);
- 2) Geografia: pasma górskie, rzeki, wody oblewające, wybrzeże;
- 3) Ustrój/Rodzina królewska - podstawowe informacje;
- 4) Atrakcje turystyczne: santuario y monasterio benedictino de Montserrat, Madrid, San Sebastián, Cáceres, Oviedo;
- 5) Święta w Hiszpanii: Semana Santa (Sevilla), Jarramplas de Piornal (Cáceres), Carnaval de Santoña (Cantabria), Fallas de Valencia;
- 6) Parki Narodowe Hiszpanii: Parque natural del Cabo de Gata-Níjar, Parque Nacional de Doñana, Parque Nacional Picos de Europa;
- 7) Nagrody i festiwale w Hiszpanii: Premios Princesa de Asturias - Premios Príncipe de Asturias, Premios Anuales de la Academia „Goya”, Festival Internacional de Cine de San Sebastián;
- 8) Kuchnia hiszpańska: Roscón de Reyes, cocido madrileño, tortilla, tapas, torrijas de leche, pulpo a la gallega, turrón, mantecados, horchata;
- 9) Malarstwo Hiszpanii: Joaquín Sorolla y Bastida, Diego Velázquez, Joan Miró;
- 10) Architektura: architektura romańska i gotycka na szlaku Camino de Santiago de Compostela, katedry gotyckie w Hiszpanii.

C. Elementy wiedzy o wybranym kraju hiszpańskiego obszaru językowego - Ekwador*:

- 1) Podział administracyjny Ekwadoru;
- 2) Geografia: pasma górskie, rzeki, wody oblewające, wybrzeże;
- 3) Ustrój polityczny;
- 4) Języki Ekwadoru;
- 5) Kuchnia Ekwadoru: encebollado, bolón de verde, cuy asado, hornado, fritada, churrasco ecuatoriano;
- 6) Historia Ekwadoru: proyecto de la Gran Colombia;
- 7) Atrakcje turystyczne: Quito (m.in. Virgen de Quito, el TelefériQo, centro histórico de Quito, Cerro del Panecillo) oraz okolice stolicy (Ciudad Mitad del Mundo), Guayaquil (m.in. barrio de Las Peñas, avenida 9 de Octubre, Malecón);
- 8) Las fiestas tradicionales: la Fiesta de las Flores y las Frutas en Ambato, la fiesta del Yamor, La fiesta de la Mama Negra, El Carnaval de Guaranda, La Semana Santa de Alangasí

- 9) Parki narodowe i cuda natury: Wyspy Galapagos, Parque Nacional Cotopaxi; Amazonía del Ecuador (m.in. El Parque Nacional Yasuní);

*** treści wykraczające poza podstawę programową z poziomu II.2 – obowiązujące na stopniu szkolnym, rejonowym i wojewódzkim**

A. Materiał gramatyczny:

- 1) rodzajnik określony i nieokreślony;
- 2) liczebniki główne i porządkowe;
- 3) rodzaj męski i żeński rzeczowników i przymiotników;
- 4) liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników i przymiotników;
- 5) stopniowanie przymiotników;
- 6) konstrukcje porównawcze tan/to ... como, más ... que, menos ... que;
- 7) odmiana i użycie czasowników regularnych i nieregularnych;
- 8) zaimki osobowe, wskazujące, dzierżawcze, pytające, dopełnieniowe;
- 9) przysłówki częstotliwości (a menudo, a veces, etc.), stopnia (muy, mucho), miejsca (aquí, ahí, allí), sposobu (rápido, temprano, etc.), czasu przeszłego (esta semana, el año pasado, etc.);
- 10) przyimki (a, de, con, por, para, desde, hasta);
- 11) konstrukcja estar + gerundio;
- 12) konstrukcja ir a + bezokolicznik;
- 13) czas pretérito perfecto simple;
- 14) czas pretérito perfecto compuesto;
- 15) tryb rozkazujący twierdzący;
- 16) czas przeszły pretérito imperfecto*;
- 17) czas przyszły futuro simple*;
- 18) stopniowanie przymiotników i przysłówków;
- 19) dopełnienie bliższe i dalsze;
- 20) zaimki nieodmienne (algo, alguien, cada, nada, nadie, etc.);
- 21) zaimki odmienne (uno, alguno, ninguno, mucho, poco, bastante, demasiado, tanto, otro, todo, etc.);
- 22) zaimki względne;
- 23) różnice w użyciu czasowników ser/estar*.

*** zagadnienia gramatyczne obowiązujące na stopniu rejonowym i wojewódzkim**

B. Wybrane funkcje komunikacyjne:

- 1) powitania i pożegnania;
- 2) przedstawianie siebie oraz przedstawianie innych;
- 3) pytanie i podawanie danych osobowych: wiek, zawód, miejsce pracy, numer telefonu;
- 4) określanie narodowości, wskazywanie pochodzenia;
- 5) opisywanie wyglądu zewnętrznego i charakteru osób;
- 6) wskazywanie relacji rodzinnych;
- 7) wyrażanie posiadania;
- 8) prośenie o przysługę, przysługę;
- 9) wyrażanie wdzięczności za otrzymaną pomoc, przysługę, poradę;
- 10) pytanie i udzielanie informacji na temat przedmiotów i czynności;
- 11) pytanie o ilość i wyrażanie ilości;

- 12) wyrażanie prośby i pożyczenie przedmiotów*;
- 13) akceptowanie i odrzucanie prośby;
- 14) pytanie i wyrażanie opinii i upodobań, mówienie o takich samych i odmiennych upodobaniach*;
- 15) pytanie i udzielanie informacji o drogę do jakiegoś miejsca;
- 16) okazywanie entuzjazmu lub niezadowolenia;
- 17) porównywanie;
- 18) udzielanie wskazówek i rad*;
- 19) wyrażanie powinności*;
- 20) pytanie o godzinę;
- 21) mówienie o czynnościach dnia codziennego w czasie teraźniejszym;
- 22) mówienie o zainteresowaniach;
- 23) pytanie i wyrażanie częstotliwości*;
- 24) proponowanie i reagowanie na propozycje: przyjmowanie i odrzucanie propozycji, podawanie wytłumaczenia;
- 25) umawianie się do kina, parku, na urodziny, teatru, itp.
- 26) wyrażanie uczuć i emocji;
- 27) wskazywanie daty;
- 28) mówienie o czynnościach zakończonych w niedalekiej przeszłości*;
- 29) opisywanie miejsca pracy, opisywanie kompetencji i umiejętności*;
- 30) wyrażanie pragnień i planów dotyczących przyszłej pracy*;
- 31) prowadzenie rozmowy w sklepie, barze, restauracji, sklepie, targu, stacji kolejowej, hotelu*, w banku*, w punkcie informacji turystycznej*, na poczcie*, u lekarza*;
- 32) mówienie o planach na przyszłość*;
- 33) rozmowa o pogodzie*;
- 34) mówienie o czynnościach zakończonych w niedalekiej przeszłości*;
- 35) prowadzenie rozmowy telefonicznej*;
- 36) mówienie o zwyczajach w czasie teraźniejszym.

* funkcje komunikacyjne obowiązujące na stopniu rejonowym i wojewódzkim

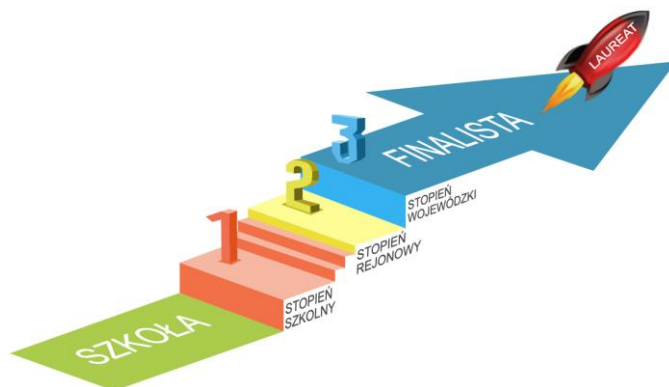
III

Wykaz literatury pomocnej dla uczestnika i nauczyciela w procesie przygotowania do udziału w konkursie

Stopień szkolny, rejonowy i wojewódzki

- 1) Metody i podręczniki: *Explora, Gente Joven, Espacio Joven* i inne;
- 2) *Diccionario de la Lengua Española (RAE)*;
- 3) *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid 2009, RAE;
- 4) R. Alonso Raya, A. Castañeda Castro, i in. *Gramática básica del estudiante de español*, Difusión, Barcelona 2005;
- 5) F. Castro, *Uso de la gramática española (elemental, intermedio)*, Edelsa, Madrid 2006;
- 6) A. Encinar, *Uso interactivo del vocabulario*, Edelsa, Madrid 2003;
- 7) Granger, J. Plumb, *La gramática da juego*, Heinemann, Madrid 1997;
- 8) C. Moreno, C. Hernández, C. Miki Kondo, *Gramática. Elemental A1-A2*, Anaya, Madrid 2007;
- 9) M. Moreno, K. Prussak, M. Socorro, *Język hiszpański. Zbiór ćwiczeń dla gimnazjalistów*, Nowela, Poznań 2009;

- 10) L. Sandor, Tiempo para practicar los pasados, Edelsa, Madrid 2004;
- 11) A. Balea, P. Ramos, Cultura española, enCLAVE- ELE, 2007;
- 12) López M. R., Hablemos en clase, Edinumen, Madrid 1999;
- 13) Pinilla R., Acquaroni R., ¡Bien dicho! Ejercicios de expresión oral, SGEL, Madrid 2002;
- 14) Siles Artés J., Historias para conversar. Nivel medio, SGEL, Madrid 1996.
- 15) Przydatne linki: <https://lostraveleros.com/comida-tipica-de-ecuador/>,
<https://www.eluniverso.com/noticias/ecuador/los-14-idiomas-que-aun-se-hablan-en-el-ecuador-nota/>, <https://vivecamino.com/arte-gotico-del-camino-de-santiago-no-746/>

*** treści wykraczające poza podstawę programową z poziomu II.2 – obowiązujące na stopniu szkolnym, rejonowym i wojewódzkim**

D. Materiał gramatyczny:

- 1) rodzajnik określony i nieokreślony;
- 2) liczebniki główne i porządkowe;
- 3) rodzaj męski i żeński rzeczowników i przymiotników;
- 4) liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników i przymiotników;
- 5) stopniowanie przymiotników;
- 6) konstrukcje porównawcze tan/to ... como, más ... que, menos ... que;
- 7) odmiana i użycie czasowników regularnych i nieregularnych;
- 8) zaimki osobowe, wskazujące, dzierżawcze, pytające, dopełnieniowe;
- 9) przysłówki częstotliwości (a menudo, a veces, etc.), stopnia (muy, mucho), miejsca (aquí, ahí, allí), sposobu (rápido, temprano, etc.), czasu przeszłego (esta semana, el año pasado, etc.);
- 10) przyimki (a, de, con, por, para, desde, hasta);
- 11) konstrukcja estar + gerundio;
- 12) konstrukcja ir a + bezokolicznik;
- 13) czas pretérito perfecto simple;
- 14) czas pretérito perfecto compuesto;
- 15) tryb rozkazujący twierdzący;
- 16) czas przeszły pretérito imperfecto*;
- 17) czas przyszły futuro simple*;
- 18) stopniowanie przymiotników i przysłówków;
- 19) dopełnienie bliższe i dalsze;
- 20) zaimki nieodmienne (algo, alguien, cada, nada, nadie, etc.);
- 21) zaimki odmienne (uno, alguno, ninguno, mucho, poco, bastante, demasiado, tanto, otro, todo, etc.);
- 22) zaimki względne;
- 23) różnice w użyciu czasowników ser/estar*.

*** zagadnienia gramatyczne obowiązujące na stopniu rejonowym i wojewódzkim**

E. Wybrane funkcje komunikacyjne:

- 1) powitania i pożegnania;
- 2) przedstawianie siebie oraz przedstawianie innych;
- 3) pytanie i podawanie danych osobowych: wiek, zawód, miejsce pracy, numer telefonu;
- 4) określanie narodowości, wskazywanie pochodzenia;
- 5) opisywanie wyglądu zewnętrznego i charakteru osób;
- 6) wskazywanie relacji rodzinnych;
- 7) wyrażanie posiadania;

- 8) prośenie o przystupę, przystupę;
- 9) wyrażanie wdzięczności za otrzymaną pomoc, przystupę, poradę;
- 10) pytanie i udzielanie informacji na temat przedmiotów i czynności;
- 11) pytanie o ilość i wyrażanie ilości;
- 12) wyrażanie prośby i pożyczanie przedmiotów*;
- 13) akceptowanie i odrzucanie prośby;
- 14) pytanie i wyrażanie opinii i upodobań, mówienie o takich samych i odmiennych upodobaniach*;
- 15) pytanie i udzielanie informacji o drogę do jakiegoś miejsca;
- 16) okazywanie entuzjazmu lub niezadowolenia;
- 17) porównywanie;
- 18) udzielanie wskazówek i rad*;
- 19) wyrażanie powinności*;
- 20) pytanie o godzinę;
- 21) mówienie o czynnościach dnia codziennego w czasie teraźniejszym;
- 22) mówienie o zainteresowaniach;
- 23) pytanie i wyrażanie częstotliwości*;
- 24) proponowanie i reagowanie na propozycje: przyjmowanie i odrzucanie propozycji, podawanie wytłumaczenia;
- 25) umawianie się do kina, parku, na urodziny, teatru, itp.
- 26) wyrażanie uczuć i emocji;
- 27) wskazywanie daty;
- 28) mówienie o czynnościach zakończonych w niedalekiej przeszłości*;
- 29) opisywanie miejsca pracy, opisywanie kompetencji i umiejętności*;
- 30) wyrażanie pragnień i planów dotyczących przyszłej pracy*;
- 31) prowadzenie rozmowy w sklepie, barze, restauracji, sklepie, targu, stacji kolejowej, hotelu*, w banku*, w punkcie informacji turystycznej*, na poczcie*, u lekarza*;
- 32) mówienie o planach na przyszłość*;
- 33) rozmowa o pogodzie*;
- 34) mówienie o czynnościach zakończonych w niedalekiej przeszłości*;
- 35) prowadzenie rozmowy telefonicznej*;
- 36) mówienie o zwyczajach w czasie teraźniejszym.

* funkcje komunikacyjne obowiązujące na stopniu rejonowym i wojewódzkim

IV

Wykaz literatury pomocnej dla uczestnika i nauczyciela w procesie przygotowania do udziału w konkursie

Stopień szkolny, rejonowy i wojewódzki

- 1) Metody i podręczniki: *Explora*, *Gente Joven*, *Espacio Joven* i inne;
- 2) *Diccionario de la Lengua Española (RAE)*;

- 3) *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid 2009, RAE;
- 4) R. Alonso Raya, A. Castañeda Castro, i in. *Gramática básica del estudiante de español*, Difusión, Barcelona 2005;
- 5) F. Castro, *Uso de la gramática española (elemental, intermedio)*, Edelsa, Madrid 2006;
- 6) A. Encinar, *Uso interactivo del vocabulario*, Edelsa, Madrid 2003;
- 7) Granger, J. Plumb, *La gramática da juego*, Heinemann, Madrid 1997;
- 8) C. Moreno, C. Hernández, C. Miki Kondo, *Gramática. Elemental A1-A2*, Anaya, Madrid 2007;
- 9) L. Sandor, *Tiempo para practicar los pasados*, Edelsa, Madrid 2004;
- 10) A. Balea, P. Ramos, *Cultura española*, enCLAVE- ELE, 2007;
- 11) López M. R., *Hablemos en clase*, Edinumen, Madrid 1999;
- 12) Pinilla R., Acquaroni R., *¡Bien dicho! Ejercicios de expresión oral*, SGEL, Madrid 2002;
- 13) Siles Artés J., *Historias para conversar. Nivel medio*, SGEL, Madrid 1996.